

მერების შეთანხმება კლიმატისა და ენერჯეტიკისთვის

ჩვენ, მერები, ამ შეთანხმების ხელმოწერით, ვიზიარებთ საერთო ხედვას მდგრად მომავალზე, მიუხედავად ჩვენი მუნიციპალიტეტების ზომებისა და მათი ადგილ-მდებარეობისა მსოფლიო რუკაზე. საერთო ხედვა ხელს გვიწყობს ჩვენი ქმედებები მივმართოთ საჭირო მიმართულებით, ერთმანეთთან კავშირში მყოფ პრობლემათა გადასაწყვეტად: კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულ შედეგთა შერბილების, ადაპტაციისა და მდგრადი ენერჯეტიკის შესაქმნელად. ერთად, ჩვენ მზად ვართ, გადავდგათ კონკრეტული გრძელვადიანი ნაბიჯები, რომელიც უზრუნველყოფს ეკოლოგიურად, სოციალურად და ეკონომიკურად მდგრადი გარემოს დამკვიდრებას თანამედროვე და მომავალი თაობებისთვის. ჩვენი საერთო ვალდებულებაა შევქმნათ უფრო მდგრადი, მიმზიდველი, ცხოვრებისათვის ხელსაყრელი, სიცოცხლის უნარიანი და ენერგოეფექტური ტერიტორიები.

ჩვენ, მერები ვაღიარებთ, რომ:

კლიმატის ცვლილებას უკვე აქვს ადგილი და ჩვენი დროის ერთ-ერთი ყველაზე სერიოზული გამოწვევაა, ამიტომაც საჭიროა გადაუდებელი ქმედება და თანამშრომლობა ადგილობრივ, რეგიონალურ და ნაციონალურ მთავრობებს შორის, მსოფლიოს მასშტაბით;

ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები - ძირითადი მამოძრავებელი ძალაა გარდამავალი ენერჯეტიკის შექმნასა და კლიმატური ცვლილებების წინააღმდეგ ბრძოლაში, რადგან მმართველობის ეს რგოლი მჭიდრო კავშირშია მოქალაქეებთან. სწორედ მოქალაქეები, რეგიონალურ და ეროვნულ ხელისუფლებასთან ერთად პასუხისმგებელი არიან ქმედებებზე კლიმატის დაცვის სფეროში და მათ აქვთ სურვილი იმოქმედონ სხვა მხარეთა მიერ აღებულ ვალდებულებათაგან დამოუკიდებლად. ადგილობრივი და რეგიონალური ხელისუფლების ორგანოები, ყველა სოციალურ-ეკონომიკურ სიტუაციაში და ნებისმიერ გეოგრაფიულ ზონაში, დგანან ბრძოლის წინა ხაზზე, რათა შეამცირონ და შეაკავონ მათი ტერიტორიების მიმართ კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული სხვადასხვა ეფექტი. თუმცა დიდია ძალისხმევა მავნე გამონახოლქვების შესამცირებლად, ადაპტაცია ჯერ კიდევ საჭირო და აუცილებელი დანამატია კლიმატის ცვლილებით მიღებულ შედეგთა შესარბილებლად;

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულ შედეგთა შერბილებასა და ადაპტაციას შეუძლია მრავალი უპირატესობის მოტანა გარემოსთვის, საზოგადოებისა და ეკონომიკისათვის. ამ პრობლემათა მოგვარება, ადგილებზე მდგრადი განვითარების ხელშემწყობა ახალ პირობებს ქმნის. ესენია: ინკლუზიური, კლიმატის ცვლილებისადმი მდგრადი და ენერგოეფექტური საზოგადოებისა და ინფრასტრუქტურის ფორმირება; ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება; ინვესტიციებისა და ინოვაციების სტიმულირება; ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარება და სამუშაო ადგილების შექმნა; დაინტერესებულ მხარეთა უფრო აქტიური ჩართულობა და თანამშრომლობის განვითარება.

ენერჯისა და კლიმატთან დაკავშირებულ პრობლემათა ადგილობრივი გადაწყვეტა უზრუნველყოფს უსაფრთხო, მდგრად, კონკურენტუნარიანი და ხელმისაწვდომ ენერჯის წარმოებას თითოეული მოქალაქისათვის, შესაბამისად, ამცირებს მათ ენერგო დამოკიდებულებას და იცავს მომხმარებელთა ყველაზე უმწეო ფენებს.

ჩვენ, მერებს, გვაქვს საერთო ხედვა და მიზნები 2050 წლამდე:

- ტერიტორიის დეკარბონიზაცია, რომელიც იძლევა საშუალებას გლობალური დათბობის შეკავებისა 2 გრადუს ცელსიუსს ქვემოთ, სამრეწველო განვითარების წინა ტემპერატურის მაჩვენებელთან მიმართებაში, რაც შეესაბამება 2015 წლის დეკემბერში, პარიზში, მხარეთა მიერ კონფერენციაზე მიღებულ საერთაშორისო კლიმატურ შეთანხმებებს.
- უფრო მედეგი ტერიტორიების ჩამოყალიბება, რომელიც მზადაა კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული გარდაუვალი უარყოფითი ზემოქმედებისათვის;
- საყოველთაო დაშვება უსაფრთხო, მდგრადი და ხელმისაწვდომი ენერგეტიკული მომსახურებისადმი, რომელიც საშუალებას იძლევა ცხოვრების დონისა და ენერგეტიკული უსაფრთხოების გაუმჯობესებისა და ამაღლებისა.

ჩვენ, მერები, ვალდებულებას ვიღებთ ხელი შევუწყოთ ასეთ ხედვას შემდეგი გზით:

- საშუალო ვადიანი მიზანი ნახშირორჟანგის (ასევე, შეძლებისდაგვარად, სხვა სათბურის აირების) გაფრქვევის შემცირებით ჩვენს ტერიტორიაზე, მინიმუმ 35%-ით 2030 წლამდე ენერგოეფექტურობის გაზრდითა და განახლებადი ენერჯის წყაროების გამოყენებით;
- გრძელვადიანი სამიზნე მაჩვენებელი 2050 წლისთვის ნახშირორჟანგის (ასევე, შეძლებისდაგვარად, სხვა სათბურის აირების) აირების გაფრქვევის სულ მცირე 60%-იანი შემცირების უზრუნველყოფა 1990 წლის დონესთან შედარებით ანდა, სულ მცირე 40%-იანი შემცირების უზრუნველყოფა 2005 და ნებისმიერ შემდგომი წლის დონესთან შედარებით.
- 2050 წელს კლიმატ-ნეიტრალობის მისაღწევად, არ მოვაკლოთ ძალისხმევა უფრო ამბიციური მიზნების განხორციელებას ეროვნული წვლილის დოკუმენტის ამოცანებისა და ზემოაღნიშნული სამიზნე მაჩვენებლების შესაბამისად.
- აქამინდელი საგანგებო კლიმატური მდგომარეობის გათვალისწინებით, ჩვენს პრიორიტეტად ვაქციეთ კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული საქმიანობა და მჭიდროდ ვითანამშრომლებთ ჩვენს მოქალაქეებთან.
- მედეგობის ამაღლება კლიმატის ცვლილების ზეგავლენასთან შეგუებით
- ენერგეტიკული სიღარიბის დაძლევა, რათა უზრუნველვყოთ მოსახლეობის სამართლიანი გადასვლა და წვდომობა ხელმისაწვდომ, უსაფრთხო და მდგრად ენერჯიაზე
- ჩვენი ხედვის, შედეგების, გამოცდილების და ნოუ-ჰაუს გაზიარებითა და გაცვლით, სხვა ადგილობრივ და რეგიონალურ ხელისუფლების ორგანოებთან აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების, ევროკავშირისა და მის ფარგლებს გარეთ, პირდაპირი თანამშრომლობითა და თანაბარი ურთიერთქმედების გზით, მერების გლობალური შეთანხმების ფარგლებში.

ადგილობრივი ხელისუფლების ვალდებულებათა ქმედებაში გადაზრდის მიზნით, ვიღებთ პასუხისმგებლობას ზედმიწევნით შევასრულოთ მერების შეთანხმების შესაბამისი მეთოდოლოგია და პროცედურები, მათ შორის მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმის შემუშავებაში და მის რეგულარულ მონიტორინგში.

ჩვენ, მერები, ვადასტურებთ რომ ჩვენ მიერ აღებული ვალდებულებანი, მოითხოვს :

- ძლიერ პოლიტიკურ ლიდერობას;
- ამბიციური გრძელვადიანი მიზნების დასახვას, რომელნიც შეიძლება აჭარბებდნოლიტიკურ უფლებამოსილების არსებულ ჩარჩოებს;
- კოორდინირებულ (ურთიერთ)ქმედებას კლიმატის ცვლილების შედეგთა შერბილებისა და ადაპტაციის ღონისძიებათა ფარგლებში, ამ პრობლემათა მოგვარებასთან კავშირში მყოფ ყველა მუნიციპალურ სამსახურთა მობილიზაციის საშუალებით;
- დარგთაშორისო და მთლიან ტერიტორიულ მიდგომას;
- შესაბამისი ადამიანური, ტექნიკური და ფინანსური რესურსების გამოყოფას;
- ყველა დაინტერესებული მხარის მოზიდვას ჩვენს ტერიტორიებზე;
- მოქალაქეებზე, როგორც ენერგეტიკის ძირითად მომხმარებლებზე, "პროფესიული დონის მომხმარებლებზე" და ენერგეტიკული სისტემის მონაწილეებზე, რომელნიც რეაგირებენ მოთხოვნაზე, უფლებამოსილების მინიჭებას;
- დაუყოვნებლივ ქმედებებს, კერძოდ, მომგებიან და მოქნილ ღონისძიებებს;
- ენერგეტიკულ ცვლილებათა გარდამავალ პერიოდში, ტექნიკური და სოციალურ პრობლემათა საზრიან გადაწყვეტათა დანერგვას;
- მონიტორინგისა და შეფასების მონაცემთა ანალიზის შედეგად, ქმედებათა პერიოდულად კორექციას;
- კომბინირებულ ვერტიკალურ და ჰორიზონტალურ თანამშრომლობას (მაგალითად, ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებსა და მმართველობის ყველა დონის სტრუქტურებს შორის).

ჩვენ , მერები, მივესალმებით:

- ევროკომისიის ინიციატივას ორი კომპონენტის - კლიმატის ცვლილებათა ზეგავლენის შერბილებისა და ადაპტაციის - ერთ საერთო ინიციატივად შერწყმას და სინერჯის შემდგომ გაძლიერებას სხვა შესაბამის სტრატეგიათა და ევროკავშირის სხვა ინიციატივებს შორის;
- ევროკომისიის მხარდაჭერას მერების შეთანხმების ახალი მოდელის დანარჩენ მსოფლიოში გავრცელების საქმეში, მერების გლობალური შეთანხმების მეშვეობით;
- მერების შეთანხმებისა და მათი მიზნების მხარდაჭერას რეგიონალური კომიტეტის მიერ, როგორც ინსტიტუციური ხმისა ევროკავშირის რეგიონული და ადგილობრივი ხელისუფლებისა;
- ადგილობრივ მმართველ ორგანოთა დახმარებას, კლიმატის ცვლილების ზეგავლენის შერბილებისა და ადაპტაციის საქმეში აღებულ ვალდებულებათა შესრულებაში, მონაწილე სახელმწიფოთა, რეგიონების, პროვინციების, ქალაქების და სხვა ინსტიტუციური სტრუქტურების მიერ.

ჩვენ, მერები, ვიწვევთ:

- სხვა ადგილობრივ მმართველობის ორგანოებს:

- შემოგვიერთდით მერების შეთანხმების საზოგადოებაში;
- ცოდნის გაზიარებისა და მერების შეთანხმების პოტენციალის ფორმირებაში მონაწილეობის მისაღებად;

- რეგიონალურ / ქვე-რეგიონალურ ხელისუფლებას:

- სტრატეგიული, ტექნიკური და ფინანსური მხარდაჭერისათვის, ჩვენი(მათი) განვითარების გეგმის(ების) შემუშავების, განხორციელებისა და მონიტორინგის საქმეში შესაბამისი ნაბიჯების გადასადგმელად;
- ეფექტურობისა და ინტეგრაციის საქმეში თანამშრომლობისა და საერთო მიდგომის გაუმჯობესების ხელშეწყობაში;

- ეროვნულ ხელისუფლებას:

- რომელთაც უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა, კლიმატის ცვლილების პრობლემათა გადაჭრაში და უზრუნველყონ შესაბამისი პოლიტიკური, ტექნიკური და ფინანსური მხარდაჭერა ჩვენი ადგილობრივი სტრატეგიის მომზადებასა და განხორციელებაში, კლიმატის ცვლილების შედეგთა შესარბილებლად და ადაპტაციისათვის;
- რათა ჩაერთოთ კლიმატის ცვლილების შედეგთა შერბილებისა და ადაპტაციის ეროვნული სტრატეგიების მომზადებასა და განხორციელებაში;
- რათა უზრუნველყოთ დაფინანსების საჭირო მექანიზმები კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლასა და ენერგეტიკის სფეროში;
- აღიაროთ ჩვენი ძალისხმევა და გავლენა ადგილებზე, გაითვალისწინოთ ჩვენი საჭიროებები და ასახოთ ჩვენი შეხედულებები ეროვნულ, ევროპულ და საერთაშორისო კლიმატურ პროცესებში.

ევროპულ ინსტიტუციებს:

- პოლიტიკური ძალისხმევის კონსოლიდაციისათვის ადგილობრივი კლიმატური და ენერგეტიკული სტრატეგიის განხორციელების მხარდასაჭერად და ქალაქებს შორის თანამშრომლობის დასამყარებლად;
- შესაბამისი საოპერაციო და ტექნიკური დახმარების მიწოდებისა და სტიმულირების მხარდასაჭერად;
- რათა ხელიშეუწყოთ ჩვენი ჩართვით მერების შეთანხმების შესაბამის სტრატეგიებში, დახმარების პროგრამებში და ევროკავშირის ქმედებებში ინტეგრაციას, მათ მომზადებასა და განხორციელებას;
- გააგრძელოთ შესაძლო დაფინანსების წყაროებისა და დახმარების მიზნობრივ საშუალებათა შემოთავაზება, რომელიც ხელს შეუწყობს ჩვენს ვალდებულებათა რეალიზაციას, ასევე განვითარების პროექტის სატენდერო წარდგენასა და საინვესტიციო პროგრამების დანერგვას;
- აღიაროთ ჩვენი როლი და ძალისხმევა კლიმატის ცვლილების შედეგთა შერბილებასა და ადაპტაციაში, ასევე მიაწოდოთ ინფორმაცია საერთაშორისო თანამეგობრობას ჩვენს წარმატებებზე.

- სხვა დაინტერესებულ მხარეებს¹:

- მოახდინოთ გამოცდილების, ტექნოლოგიათა და ფინანსური რესურსების მობილიზება და გაზიარება, რომელიც შეავსებს და აძლიერებს ჩვენს ძალისხმევას ადგილებზე, ასევე ხელიშეუწყოთ ინოვაციათა და ინვესტიციათა მოზიდვას, შესაძლებლობათა გაფართოებას;
- გახდნეთ აქტიური მოთამაშენი გარდამავალ ენერგეტიკულ პერიოდში, დაგვეხმაროთ და მხარი დაგვიჭიროთ, საზოგადოების საქმიანობაში მონაწილეობის გზით

¹მაგალითად კერძო სექტორი, ფინანსური ინსტიტუტები, სამოქალაქო საზოგადოება, სამეცნიერო საზოგადოება და მეცნიერული წრეები.

ჩვენ, მერები ვაღიარებთ, რომ:

- **პოლიტიკური უფლებამოსილება:** ვალდებულება, მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმა და სხვა შესაბამისი დაგეგმვის დოკუმენტები რატიფიცირებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დადგენილებით /გადაწყვეტილებით. რაც უზრუნველყოფს გრძელვადიანი პოლიტიკური მხარდაჭერას.
- **თანმიმდევრული, გამჭვირვალე და ჰარმონიზებული მონაცემთა ანალიზი და ანგარიშგების ჩარჩო:** მუნიციპალიტეტების, რეგიონებისა და ქალაქის ქსელების გამოცდილების საფუძველზე, მერების შეთანხმების მეთოდოლოგია ეყრდნობა ევროკომისიასთან ერთად შემუშავებულ გონივრულ ტექნიკურ და სამეცნიერო საფუძველებს. შემუშავებულია საერთო მეთოდოლოგიური პრინციპები და ანგარიშგების მინუშები, რაც ხელმომწერებს საშუალებას აძლევს თვალყურის ადევნონ, აცნობონ და გაასაჯაროონ საკუთარი პროგრესი სტრუქტურირებული და სისტემატური გზით. მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმა საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი მერების შეთანხმების ვებ-გვერდზე ხელმომწერის პროფილზე. ეს უზრუნველყოფს მათი ადგილობრივი კლიმატის ქმედებების გამჭვირვალობას, ანგარიშვალდებულებას და შესაბამისობას.
- **განხორციელებული საქმიანობის და საჯაროობა:** ანგარიშგების შაბლონების მეშვეობით შეგროვებული ინდივიდუალური და კოლექტიური შედეგები საჯაროდ ხელმისაწვდომი ხდება - კერძოდ მერების შეთანხმების ვებსაიტზე. მერების შეთანხმების მეშვეობით მონაცემების ანგარიშგება ხელმომწერებს საშუალებას აძლევს აჩვენონ თავიანთი ქმედებების ფართო გავლენა ადგილზე. მერების შეთანხმების ანგარიშგების ფორმატში შედგენილი მონაცემები ასევე მნიშვნელოვან უკუკავშირს აძლევს ადგილობრივ ქმედებებს ეროვნული, ევროპული და საერთაშორისო პოლიტიკის შემქმნელებისთვის.
- **ანგარიშგებში ასახული მონაცემების შეფასება:** ხარისხის კონტროლი ხელს უწყობს მერების შეთანხმების მთელი ინიციატივის სანდოობისა და ქმნის ინფორმაციის უტყუარობის გარანტიას.
- **წევრობის შეჩერება:** ხელმომწერები აცნობიერებენ, რომ შეუჩერდებათ ხელმომწერის სტატუსი- მერების შეთანხმების ოფისის მიერ სინასწარი წერილობითი შეტყობინების საფუძველზე – შემდეგი დოკუმენტების (ე.ი. მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმისა და მონიტორინგის ანგარიშგების) დადგენილ ვადებში წარუდგენლობის შემთხვევაში. ეს პროცედურა უზრუნველყოფს გამჭვირვალობას და სამართლიანობას სხვა ხელმომწერების მიმართ, რომლებიც ასრულებენ თავიანთ ვალდებულებებს.